

STANISŁAW MAŁECKI

ur. 1928; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Projekt Lublin. Opowieść o mieście, AK, Jan Małecki, historia brata, Helena Małecki, pseudonim "Wrzos", Maria Małecka, Aleksander Hołyst, ulica Lipowa 19, pseudonim "Cis", Tadeusz Frasynekiewicz, granaty, więzienie na Zamku

Takie są losy Polaków

[19]28 rok, to mój rocznik, jestem urodzonym lublinianinem, [urodziłem się] na ulicy Biłgorajskiej Były sportowiec. Reprezentowałem miasto i województwo w lekkiej atletyce i w koszykówce. W [19]50 roku powstał WKS na bazie Lublinianki. WKS Lublinianka. Powstał Okręgowy Wojskowy Klub Sportowy. Wszystkie okręgi wojskowe miały takie swoje kluby, a centralny, to był CWKS, obecnie Legia. Tak że kondycję zawdzięczam temu, że biegałem od ośmiuset metrów do pięciu kilometrów. Na bieżni. Na treningach, to się biegało po dziesięć i piętnaście.

Wstąpiłem [do AK] poprzez moje rodzeństwo starsze - brata Jana z [19]14 roku. Był moim idolem, bo czternaście lat różnicy. On miał ciekawe życie, siedział we Lwowie, bo był wtedy koło Lwowa granatowym policjantem. Aresztowali go bolszewicy w grudniu, na same święta Bożego Narodzenia. Przed tym się ożenił. Bratowa była w ciąży. Dobrze, że nie wywieźli go gdzieś tam do Katynia, Miednoje, czy gdzie indziej. I dzięki Niemcom, ofensywie Niemców 21 czerwca [19]41 na Związek Radziecki, obsługa więzienna uciekła. Ktoś z mieszkańców pootwierał, powyłamywał im cele. I wrócił, doszedł do siebie, bo był wykończony. Doszedł do siebie i wrócił do Lublina we wrześniu. Tak że trzy miesiące tam się u teściów, u teściowej, bo teść nie żył, kurował. I tu poprzez siostrę młodszą, Helenę, pseudonim "Wrzos", wstąpił do AK. Zmarła w ubiegłym roku, dziewięćdziesiąt jeden lat miała. Siódmego marca. Młodsza siostra Marysia z [19]24, cztery lata ode mnie starsza, właśnie w DPS-ie [jest]. Odwiedzam ją dwa razy dziennie, a zawsze w niedzielę do kaplicy jadę na mszę z nią. I on [brat] pracował u takiego późniejszego mojego szwagra, Aleksandra Hołysta, pseudonim "Cis", który miał na Lipowej 19 firmę przewozową, od frontu taki długi barak. Od frontu baraków był taki skład paszy "Grzybowski i Chyła". A z tyłu szwagier miał skład paszy. I tam były magazynowane granaty produkowane w Lublinie, w warsztatach. Chyba ze trzy warsztaty były takie, między innymi Zakrzewskiego. Tam

był magazynowane i potem ekspediowane do poszczególnych oddziałów partyzanckich. I była taka [sytuacja], że za kolegą łącznikiem, Tadzkiem Frasyńkiewiczem, przyszli i tam rewizje zrobili, granaty znaleźli. Tadzio i siostrę Helenę wyprowadzili od razu Pod Zegar. Brat był w tym momencie właśnie w magazynie, tam, gdzie były te granaty. Nie wiedział o niczym. Nim się zorientował, przyjechało gestapo już na rewizję. I w kącie magazynu, pod stertą węgla, był dół wykopany, odpowiednio zabezpieczony, tam były zapalniki do granatów, które Tadzio przyniósł. Tadzio potem do Szkoły Budownictwa chodził. Tak że przyniósł, ale [gestapo] nie wiedziało, bo [najpierw] przyszyła taka żandarmeria, w tych błękitnych mundurach, z tymi blachami, i oni zobaczyli tą paczkę, co Tadek przyniósł. Nie wiedzieli co to jest, ale zabrali paczkę i gestapo się nieorientowało. Ale brata tam pobili, aresztowali. Brat siedział we Lwowie u bolszewików, dzięki Niemcom odzyskał wolność. Pośrednio. I potem siedział na Zamku. Po bombardowaniu Lublina, to chyba z 9 na 10 w nocy, czy 10 maja [19]44, wywieźli go z Zamku, dzięki temu uniknął rzezi na Zamku. Wywieźli go do Stutthofu, pod Gdańsk. Sztutowo, niemiecki obóz. I tam przechodził tyfus plamisty, ale to był młody człowiek wtedy. Z [19]14 roku, to miał w [19]44 roku trzydzieści lat. Wytrzymał to wszystko. Potem Niemcy, likwidując obóz, pędzili ich pieszo kolumnami w głąb Niemiec. I dopadła ich jakaś czołówka pancerna radziecka, i siedział u bolszewików. Dzięki Niemcom odzyskał wolność, [później] siedział u Niemców i dzięki bolszewikom [odzyskał wolność]. Takie są losy Polaków.

Data i miejsce nagrania	2013-04-25, Lublin
Rozmawiał/a	Piotr Lasota
Redakcja	Piotr Lasota
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"